

MORPHEUS

433 MHz-es rádió adó – vevő sorozat

Felhasználói kézikönyv

Dátum: 2010.05.12

TARTALOM

TELEPÍTÉSI TERÜLET	5
VEVŐK.....	6
JELZÉSEK AZ ADÓN ÉS A VEVŐN	8
TÁVIRÁNYÍTÓ KÓDOK KEZELÉSE.....	8
TÁVIRÁNYÍTÓ AKKUMULÁTOR ÚJRATÖLTÉSE	10
ADÓ-VEVŐ RENDSZER MŰKÖDÉSE.....	11
MŰSZAKI ADATOK.....	15

A **Morpheus** sorozatú rádió adó-vevő egységek megfelelnek a **99/05/CE** előírások alapvető követelményeinek, és a kapcsolódó szabványoknak.

A **433,92 MHz**-es frekvencia megfelel az összes Európai Unió ország előírásainak.

Megjegyzés

A kezelési útmutató szakképzett telepítők részére van összeállítva. A telepítést a kezelési útmutató szerint, a helyi szabványoknak és előírásoknak megfelelően kell elvégezni.

Figyelem! Kizárólag EU-beli fogyasztók részére – **WEEE-jelzés**.

Ez a jelzés azt jelenti, hogy az eszközt élettartamának végén más hulladéktól külön kell feldolgozni. A felhasználó ennél fogva köteles az elhasznált eszközt egy speciális szelektív hulladékgyűjtőbe helyezni, vagy azt a gyártónak visszaküldeni, amennyiben a régi eszközt hasonló újra szeretné cserélni.

A szelektív gyűjtés és környezetbarát kezelés hozzájárul a negatív környezeti hatások elkerüléséhez, és az újrahasznosítás növeléséhez.

A termék nem megengedett használat utáni kezelése a helyi törvények és előírások szerint büntethető.

Leírás

A Morpheus rendszerben a Cardin Elettronica legújabb rádiótechnikai fejlesztései kerültek alkalmazásra, amivel még hatékonyabb vételi teljesítmény, és még nagyobb élettartam érhető el. Ebben fontos szerepe van a kétirányú jelátvitel alkalmazásának is.

A Morpheus „FM” rádió rendszer egy vagy több távirányító adót és egy vagy több vevőt tartalmaz, melyek kombinálásával igény szerint alakítható ki a rádiós rendszer.

A Morpheus rendszer kiemelt megbízhatóságú kódolást alkalmaz (2^{128} kombináció), amit dinamikus kódok használata garantál.

A kód a kódolási algoritmusnak köszönhetően minden egyes kódolási átvitel esetén változik. A kódolási algoritmust csak a vevő képes azonosítani, és eldönteni, hogy a fogadott kód megfelel-e az eredeti kódnak.

A távirányító kód memorizálása rádión keresztül történik a vevőben. A vevő legfeljebb **1000** különböző távirányító memorizálására képes, nem felejtő memória modulban. Működés alatt a vevő minden sikeres távirányító használat után visszajelzést küld a távirányítónak, ezzel ellenőrizhető, hogy a vezérlés tényleg megtörtént-e (például ha a felhasználónak nincs rálátása rendszerre).

Fontos

- 1) Zavarok, vagy a vevőtől való túl nagy távolság miatt nem végrehajtott átvitel esetén a távirányító hosszú hangjelzést ad, bármilyen látható fényjelzés nélkül (jelző LEDek nélkül).
- 2) Sikertelen átvitel esetén újra meg kell nyomni a távirányító gombot a vezérlés végrehajtásához, mivel az átküldött kód minden egyes átvitel után változik.

Használat

A MORPHEUS adó-vevő rendszer használatával elvégezhető elektronikus eszközök távolról történő vezérlése, és az adón visszajelzés látható arról, hogy a vevőig tényleg eljutott-e a jelzés. A következő területeken ajánlott leginkább ez a működési rendszer: riasztó rendszerek élesítése és hatástalanítása; automatizálási eszközök vezérlése; továbbá minden olyan rendszer, ahol kiemelt biztonságú távvezérlésre van szükség.

Távirányító verziók

MORPH433 T1	Távirányító (150 – 250 m hatótávolság)	1 gombos
MORPH433 T2	Távirányító (150 – 250 m hatótávolság)	2 gombos
MORPH433 T3	Távirányító (150 – 250 m hatótávolság)	3 gombos
MORPH433 T4	Távirányító (150 – 250 m hatótávolság)	4 gombos
MORPH433 T4A	Távirányító külső antennával (max. 700 m hatótávolság)	4 gombos
MORPHCBK	<i>Távirányító akkumulátor töltő csatlakozó</i>	
MORPHCBSK	<i>Távirányító akkumulátor töltő szett</i>	

Vevő verziók

MORPH433 RM	Mini vevő	2 csatorna
MORPH433 RS	Behelyezhető vevő kártya	2 csatorna
MORPH433 RC	Moduláris kültéri vevő	4 csatorna
ANS400	<i>Külső antenna</i>	<i>433 MHz</i>

Távirányító kód memória modul (vevőn)

A kódok tárolása nem felejtő EEPROM memóriában történik. A memória modul fizikailag kicserélhető, áthelyezhető másik vevőbe. Ezzel hiba esetén nem kell újratanítani az összes távirányítót. A vevő legfeljebb 1000 felhasználó (1000 távirányító) kezelésére képes, az egyes felhasználók egyedileg memorizálhatók és törölhetők. A memóriában tárolt minden egyes

távirányítónak 4 funkciója lehet: A – B – C – D, vagyis 1 távirányítóhoz 4 funkció rendelhető, ami 1000 távirányítónál 4000 funkciót jelent.

A felprogramozott kódokat a memória modul tápellátás nélkül is korlátlan ideig tárolja.

TELEPÍTÉSI TERÜLET

A Morpheus adó-vevő rendszer alapértelmezetten két vevő antennával működik, ez lehetővé teszi az olyan helyeken való használatát is, ahol szerkezeti akadályok vagy fém leárnyékolás miatt nem lenne lehetőség a vételre.

A hatótáv a működési távolságot jelenti, mérése nyílt területen történik, a vevő oldalon telepített antennával. A hatótáv szorosan kapcsolódik a rendszer műszaki adataihoz, de a hatótávot erősen meghatározza a telepítési terület karakterisztikája. A lehető legnagyobb hatótávolság érdekében a vevő pozícióját mindig a legnagyobb odafigyeléssel válassza ki.

A vevő pozícionálása

A vevőt tegye távol számítógépes rendszerektől, riasztó rendszerektől és minden más lehetséges interferencia forrástól. Az egyes vevők között az interferencia elkerülése érdekében tartson legalább 50 cm távolságot. **Rosszul kiválasztott pozíció a vevő helytelen működését okozhatja.**

Az antenna pozícionálása

Az antenna telepítése mindenképp szükséges a helyes működéshez, a csatlakoztatott vevőnek az antenna jelenti a rádió vétel fogadási pontját. Az antenna telepítésénél a következőket kell betartani:

- Az antenna telepítésénél használjon **RG58** koaxiális kábelt (**50 ohm** impedancia), maximum **15 m** kábelhosszal.
- Az antennát épületen kívül, jó láthatósággal, a lehető legmagasabb helyre kell telepíteni, fémszerkezetektől a lehető legtávolabb.
- Egy antennát soha ne használjon több vevőnek, minden vevőnek külön antennája legyen.

Távirányító

A távirányító előre kódolt, integrált áramkörrel rendelkezik, a gyárban előre programozott egyedi azonosítóval van ellátva. A kód minden paramétere ezen az integrált áramkörön van (külső memória modul nem szükséges), így a kódok kezelése még megbízhatóbb, és a rendszer még biztonságosabb. A távirányító automatikus kikapcsoló mechanizmusa az akkumulátor élettartam

növelése érdekében kikapcsol egy meghatározott idejű folyamatos aktiválás után. A gomb megnyomásakor a távirányító csak a jelzéstovábbításig, és vevőtől visszaérkező fogadás jelzés beérkezéséig kerül aktiválásra (kb. 3 másodperc), ezután automatikusan kikapcsol. A gomb felengedése után a készülék ismét aktiválható.

VEVŐK

Figyelmeztetés

A vevők tápellátása csak a megfelelő tápegységről végezhető. Helytelen tápegység használata károsíthatja a készüléket.

Kültéri vevők IP 55 (6. ábra)

A kültéri vevő kártya (CS1377B nyomtatott áramkör) 15 sorkapcsos csatlakozóssal van ellátva, és automatikusan használja a **1-2** sorkapcsokra csatlakoztatható **12/24 V ac-dc** tápellátást.

A kültéri vevő gyors-rögzítő tartókkal van ellátva. A tartó a két csatlakozóval rögzíthető a falra (ellenőrizze, hogy egyenesen álljon). A vezetékcsatlakoztatása után a házat rá kell csúsztatni a tartóra, a falhoz való rögzítéshez. Bármilyen szerviz művelet végrehajtása egyszerűen elvégezhető. Két antenna csatlakoztatható a kültéri vevőhöz, a hatótávolság további növelésére.

Cserélhető csatorna (relé) modulok – YMCMORPHM0

A vevőkben a csatorna funkciók az áramköri lapon vannak, a normál (impulzusos) csatorna modulok beállítása DIP kapcsolókkal lehetséges a következő módon:

- DIP1 = CHA, DIP2 = CHB, DIP3 = CHC, DIP4 = CHD
- BE/KI (bistabil) csatorna modulok – dip kapcsoló „ON” állásban
- Impulzusos csatorna modulok (impulzus idő beállítása a potméterrel) - dip kapcsoló „OFF” állásban

Megj.: A vevő beállítások megváltoztatása után minden esetben indítsa újra a vevőt (tápellátás reset) az új beállítások érvényesítéséhez.

Behelyezhető vevő kártya (7. ábra)

Figyelmeztetés! A vevőkártyát megfelelően szigetelni kell a fogadó eszköz tápellátásától.

- A vevő kártyát (CS1134 nyomtatott áramkör) csak a vevőkártya fogadására képes eszközbe helyezze, ami a **3-4** sorkapcsokon **24 Vac/dc** feszültséget ad ki.

A vevő kártya két relé kimenettel van ellátva, ezek jelzése CH1 (normál nyitott kontaktus) és CH2 (normál nyitott / normál zárt kontaktus). A CH1 és CH2 relék aktiválása kiválasztható az A-B-C-D funkciókhoz (és a funkcióknak megfelelő CHA-CHB-CHC-CHD távirányító gombokhoz). Erre az ábrán látható „**J1**” jumpersorral van lehetőség (7. ábra). A jumper függőleges állása a CH1 relét, vízszintes állása pedig a CH2 relét aktiválja az adott funkció / távirányító gomb (A-B-C-D) használata esetén. A CH1 és CH2 relék működési állapota emellett a „**J3**” és „**J4**” jumperekkel is változtatható:

- BE/KI (bistabil) csatorna modulok – jumper felhelyezve
- Impulzusos csatorna modulok (impulzus idő beállítása a potméterrel) – jumper nincs felhelyezve

Megj.: A vevő beállítások megváltoztatása után minden esetben indítsa újra a vevőt (tápellátás reset) az új beállítások érvényesítéséhez.

Mini vevő IP20 (8. ábra)

- A mini vevő (CS1383B nyomtatott áramkör) háza beltéri kialakítású. Az eszköz 10 sorkapcsos csatlakozósorral van ellátva, és automatikusan használja a **7-8** sorkapcsokra csatlakoztatható **12/24 V ac-dc** tápellátást.

A mini vevő két relé kimenettel van ellátva, ezek jelzése CH1 (normál nyitott kontaktus) és CH2 (normál nyitott / normál zárt kontaktus). A CH1 és CH2 relék aktiválása kiválasztható az A-B-C-D funkciókhoz (és a funkcióknak megfelelő CHA-CHB-CHC-CHD távirányító gombokhoz). Erre az ábrán látható „**J1**” jumpersorral van lehetőség (8. ábra). A jumper függőleges állása a CH1 relét, vízszintes állása pedig a CH2 relét aktiválja az adott funkció / távirányító gomb (A-B-C-D) használata esetén. A CH1 és CH2 relék működési állapota emellett a „**J3**” és „**J4**” jumperekkel is változtatható:

- BE/KI (bistabil) csatorna modulok – jumper felhelyezve
- Impulzusos csatorna modulok (impulzus idő beállítása a potméterrel) – jumper nincs felhelyezve

Megj.: A vevő beállítások megváltoztatása után minden esetben indítsa újra a vevőt (tápellátás reset) az új beállítások érvényesítéséhez.

JELZÉSEK AZ ADÓN ÉS A VEVŐN

Vevő

L1 LGC piros felhasználó kód LED

- Lassú villogás: felhasználó memorizálása
- Gyors villogás: felhasználó törlése
- Folyamatos világítás: memória tele

L2 LS zöld állapotjelző LED

- Folyamatosan világít: az eszköz tápellátás alatt
- Villog: nincs memória modul behelyezve

Távírányító

A távirányítón fény és hangjelzéssel egyaránt reagál:

- bal oldali kék LED
- jobb oldali narancs LED
- különböző jelzési hosszúságú zümmer

A háromféle jelzés együttesen jelzi a relék állapotát használat alatt. A rendszer beállítása alatt pedig jelzik a sikeres memorizálást, vagy a kód törlését.

TÁVIRÁNYÍTÓ KÓDOK KEZELÉSE

A) Csatorna memorizálása (hozzárendelt távirányítóval)

B) Csatorna törlése (hozzárendelt távirányítóval)

C) Összes csatorna törlése

D) Csatorna memorizálása rádión keresztül (a vezérlés doboz kinyitása nélkül)

A) Távírányító csatorna memorizálása (6, 7, 8 vevő ábra)

- nyissa ki a vevő fedelét és tartsa készenlétben a távirányítót
- nyomja meg és tartsa lenyomva a **P1** MEMO gombot a vevőn: az **L1** LGC LED lassan villog
- nyomja meg, majd engedje fel a memorizálni kívánt távirányító csatorna gombot
- az **L1** LGC LED gyorsan villog
- nyomja meg, majd engedje fel újból a feltanítandó távirányító gombot (ugyanazt a távirányítót, ugyanazt a csatorna gombot; ellenkező esetben a memorizálás sikertelenül megszakad)

- az **L1** LGC LED néhány másodpercig folyamatosan világít, majd elalszik
- engedje fel a **P1** MEMO gombot. Ez jelenti a memorizálás végét

Megjegyzés: Nem lehet memorizálni olyan távirányító csatorna gombot, melyet a memóriaegység már tartalmaz: ebben az esetben a 3. lépésben leírt távirányító aktiváláskor az **L1** LGC LED elalszik.

Megjegyzés: Ha az **L1** LGC LED folyamatosan világít – a memória megtelt. Újabb távirányító memorizálásához el kell távolítani egy másik távirányító kódját.

B) Távirányító csatorna törlése (hozzárendelt távirányítóval)

- nyissa ki a vevő fedelét és tartsa készenlétben a távirányítót
- nyomja meg és tartsa lenyomva a **P2** DEL gombot a vevőn: az **L1** LGC LED gyorsan villog
- nyomja meg, majd engedje fel a memorizálni kívánt távirányító csatorna gombot
- az **L1** LGC LED néhány másodpercig folyamatosan világít, majd elalszik
- engedje fel a **P2** DEL gombot. Ez jelenti a törlés művelet végét

Megjegyzés: Amennyiben a memória nem tartalmazza a törölni kívánt távirányító kódját, az **L1** LGC LED a törölni kívánt távirányító csatorna gomb megnyomása után elalszik. A törlés csak a **P2** gomb elengedése után folytatható.

A memorizálási és törlési eljárások folyamán egyaránt igaz, hogy a MEMO és DEL gomb felengedése a művelet vége előtt, a tanítási / törlési folyamat megszakítását eredményezi.

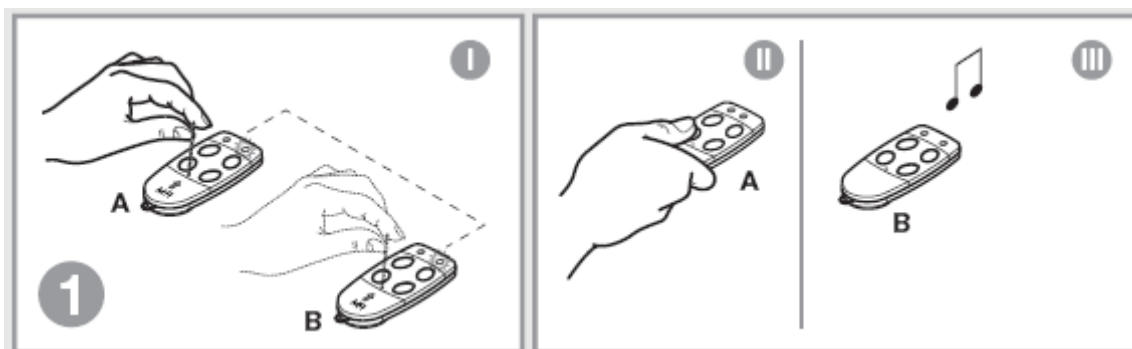
C) Az összes távirányító csatorna törlése

- tartsa mindkét gombot (**P1 + P2**) lenyomva legalább 4 másodpercig (LED nem világít)
- ezután az **L1** LGC LED folyamatosan világít a törlési folyamat alatt (kb. 3 másodperc)
- majd az **L1** LGC LED villog néhány másodpercig, utána elalszik
- engedje fel a gombokat. Ez jelenti a teljes törlési művelet végét

D) Csatorna memorizálása rádión keresztül (1. ábra)

A memorizálás rádión keresztül is történhet (a vezérlő doboz felnyitása nélkül, a telepítési helyszíntől távol is), de csak akkor működik, ha az **R.MEMO** jumper fel van helyezve a vevőn (J2 jumper vevő kártyánál és mini vevőnél, J1 jumper kültéri vevőnél). A rádióon keresztüli feltanítás műveletéhez mindenképp szükséges egy már korábban memorizált távirányító.

- Győződjön meg arról, hogy az **R.MEMO** (J1 / J2) jumper fel van helyezve.
- Tegyen egymás közelébe egy olyan távirányítót, amelynek legalább egy csatornája már memorizálva van (1. ábra, távirányító A), és azt a távirányítót, amit memorizálni szeretne (1. ábra, távirányító B).
- Egy hegyes eszközzel nyomja meg egymás után a két távirányító közepén található MR gombokat.
- A kék és narancs LED mindkét távirányítón villogni kezd.
- Nyomja meg a már korábban memorizált (1. ábra, távirányító A) távirányító feltanított gombját.

- Az új távirányító (1. ábra, távirányító B) két nyugtázó hangjelzést ad.
- Ettől kezdve az új távirányító is használható a rendszerben, ugyanazokkal a csatornákkal / funkciókkal, mint a régi távirányító.

Megj.: A rádió keresztüli tanítás művelete a vevőtől távol is végrehajtható a távirányítók között.

TÁVIRÁNYÍTÓ AKKUMULÁTOR ÚJRATÖLTÉSE

A távirányítók újratölthető akkumulátorral vannak ellátva.

Figyelmeztetés: Az újratölthető akkumulátor a készülék része, semmilyen módon ne távolítsa el azt.

A Cardin akkumulátor töltő csatlakozó a távirányító hátoldalán található. Használatához távolítsa el a védőfedelelet (a töltés után ne felejtse el visszatenni azt). Az akkumulátor az akkumulátor töltő szettel, vagy egy számítógép USB csatlakozójának használatával egyaránt újratölthető. Az akkumulátor töltőn jelző LEDek jelzik a töltés állapotát:

- piros LED = töltés alatt

- zöld LED = töltés befejezve

MORPHCBSK akkumulátor töltő szett (külön rendelhető)

Az akkumulátor töltő szett a következőket tartalmazza:

- Cardin MORPHCBK akkumulátor töltő csatlakozó
- 230 Vac tápellátás transzformátor
- USB kábel

ADÓ-VEVŐ RENDSZER MŰKÖDÉSE

Minden egyes távirányító gombnyomáskor jelzészváltás történik az adó és a vevő között, melyet a távirányító hang és fényjelzéssel jelez.

1. Távirányító aktiválása (3. ábra, I. rész)

A választott csatorna megnyomása:

- 1 sípoló hangjelzést generál
- fényjelzés nem történik

Ekkor a távirányító elküldi a jelet a vevőnek.

2. Vétel (a vevőn)

- A vevő fogadja a beérkező jelet, és aktiválja a funkcionak / távirányító gombnak megfelelő relét (bistabil vagy impulzusos aktiválás). **Ezután a vevő egy nyugtázás jelet küld a távirányítónak, emellett elküldi a relé kontaktus állapotát is.**

- Ha a jelzés nem kerül fogadásra, akkor nem történik semmi a vevőben, ezáltal adó felé történő visszajelzés sem történik.

3. Jelzés nyugtázás fogadása a távirányítón (3. ábra, II, III rész)

A távirányító veszi a nyugtázó jelzést a vevőből, és a következő történik:

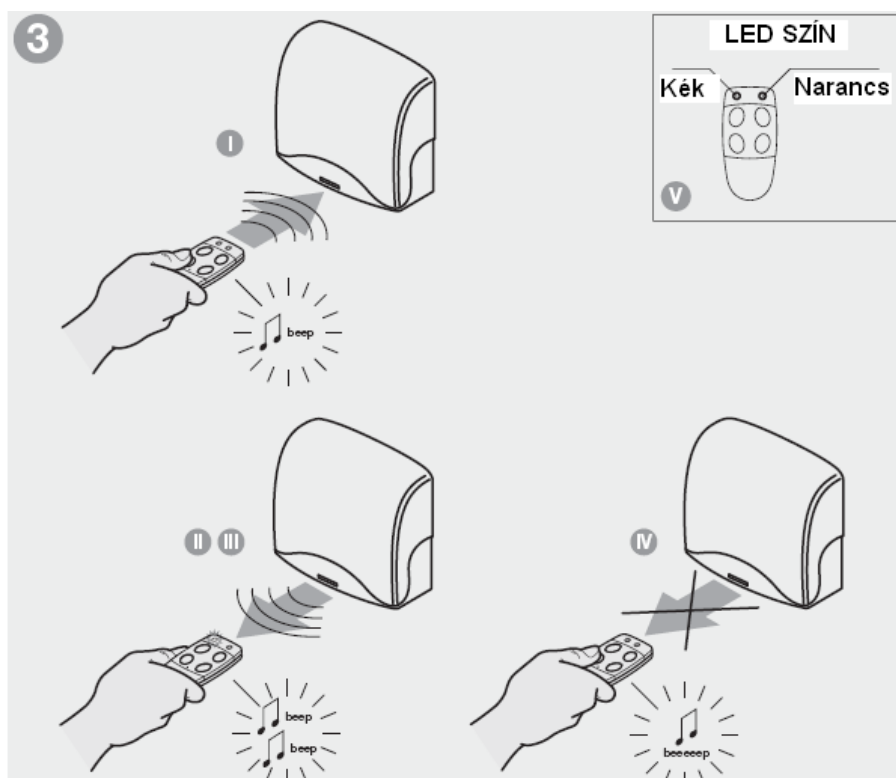
- 2 hangjelzés
  - fényjelzés a kontaktus állapotával (3. ábra, V. rész)
- a) BE – KI (bistabil) relé
- Kék LED világít: kontaktus zárva (aktív)
  - Narancs LED világít: kontaktus nyitva (inaktív)
- b) Impulzusos relé
- Kék LED világít: kontaktus zárva (aktív)

Ha nincs relé modul behelyezve, vagy a relé modul hibás, a LEDek nem adnak fényjelzést.

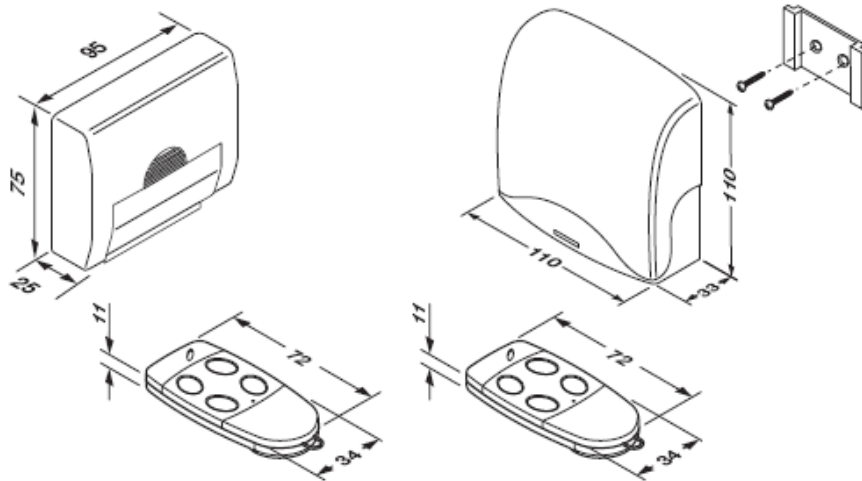
4. Vételi hiba jelzése a távirányítón (3. ábra, IV. rész)

A vételi hibát egy hosszú hangjelzés jelzi a távirányítón (fényjelzés nélkül).

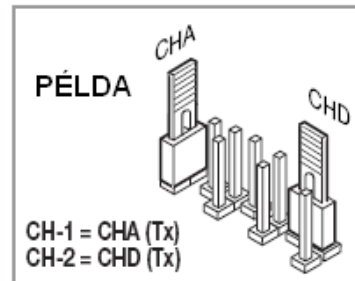
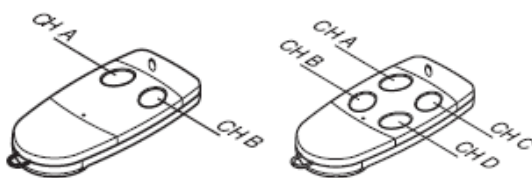
Figyelmeztetés: Zavart vagy hibás nyugtázási jel vétele a távirányítón azt jelenti, hogy a parancs nem került végrehajtásra. A következő alkalommal mindig ellenőrizze a relék állapotát, hogy ne forduljon elő az az eset, hogy az aktiválás megtörtént, csak az aktiválás nyugtázó jelzése valamilyen zavar vagy hiba miatt nem jutott el a távirányítóig.

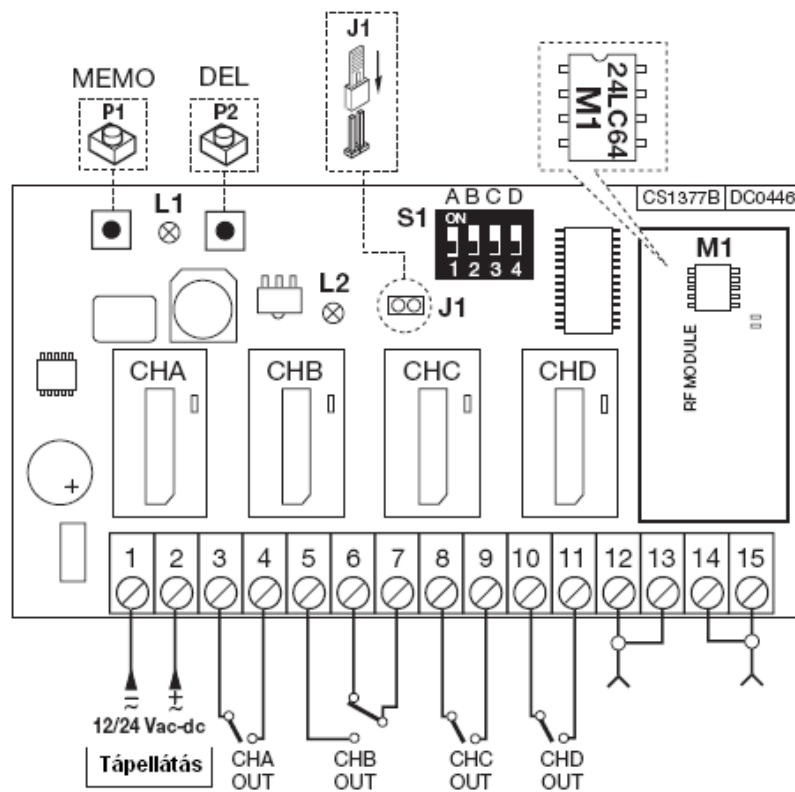
4 MÉRETEK

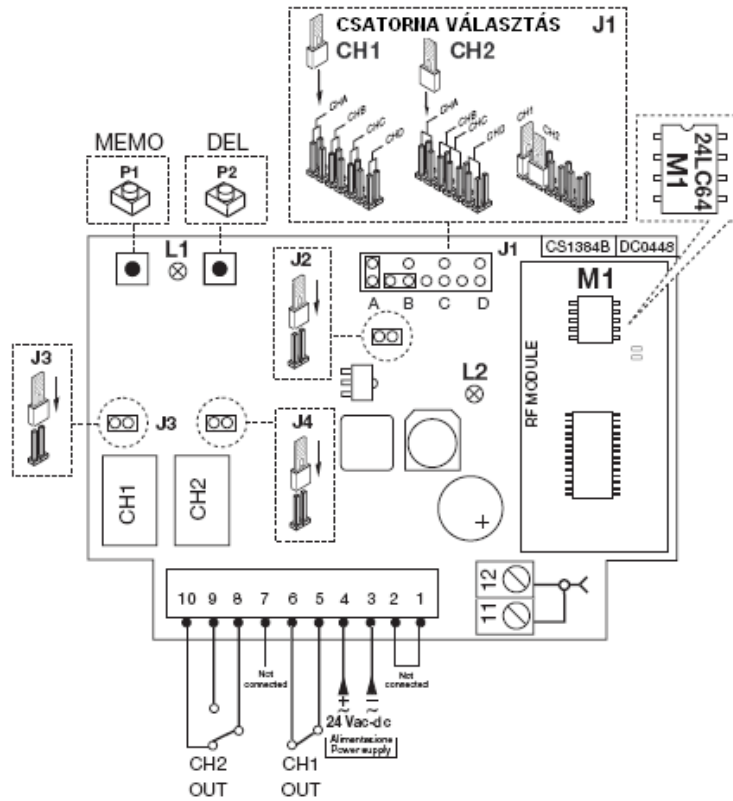
5 CSATORNA VÁLASZTÁS

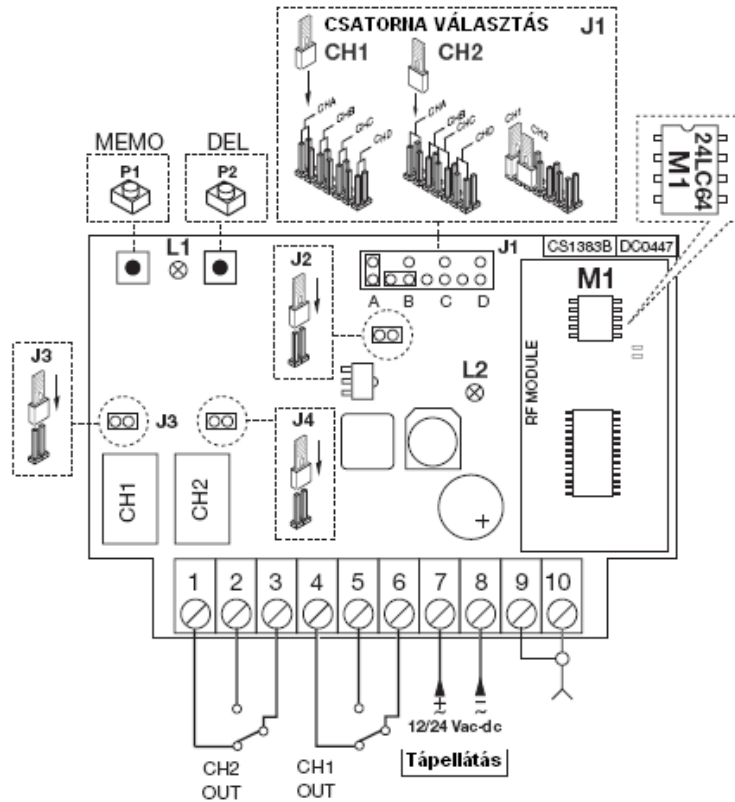
6 KÜLTÉRI VEVŐ

7 BEHELYEZHETŐ VEVŐ KÁRTYA

8 MINI VEVŐ

MŰSZAKI ADATOK

Vevő

- vételi frekvencia.....	433,92 MHz
- helyi oszcilláció tűrés.....	±20PPM -20 és +75 °C között
- érzékenység (finomhangolt jelzés).....	-110dBm 0.7µV
- szelektivitás.....	±43 kHz
- moduláció.....	FSK
- ΔF moduláció.....	≤30 kHz
- antenna impedancia a bemeneten.....	50 Ω
- vevő tápellátás.....	12/24V ac/dc
- maximum tápellátás felvétel nyugalomban / 1 aktivált relével.....	20/40 mA
- maximum relé terhelhetőség:	
ac/dc terhelés.....	60VA / 24W
maximum feszültség.....	30V ac/dc
- relé aktiválás késleltetési ideje.....	80 – 100 ms
- működési hőmérsékelt tartomány.....	-20°C ... +75°C

Adó / Távírányító

- sugárzási frekvencia.....	433,92 MHz
- sugárzási frekvencia tűrés.....	±10 kHz
- sugárzási teljesítmény.....	-10 ... -7 dBm (100-200 µW)
- tápharmonikus termékek.....	<54dBm (<4 nW)
- moduláció.....	FM/FSK
- ΔF moduláció.....	≤30 kHz
- tápellátás (lítium elem).....	Újratölthető polimer lítium-ion akkumulátor
- tápellátás felvétel.....	60 mA
- működési hőmérsékelt tartomány.....	-10°C ... +55°C
- relatív páratartalom.....	<95%
- kódolás típusa.....	ugrókód
- lehetséges kódkombinációk száma (66 bit).....	2128
- csatornák száma.....	4
- automatikus kikapcsolás.....	max. 3 másodperc